

LINSCHOTEN-VEREENIGING

UITNODIGING

Het bestuur van de Linschoten-Vereeniging heeft het genoegen u uit te nodigen voor de presentatie van deel 118 in de reeks Werken van de Linschoten-Vereeniging: *Ten exempel van anderen. De processen tegen opvarenden van de piratenschepen Trompeuse en Resolution in Suriname en op St. Thomas in 1684.*

De *Trompeuse* en *Resolution* waren de eerste piratenschepen van het gouden zeeroverstijdsperk dat eindigde in de jaren 1720 met de iconische kapiteins als Edward Teach, Ann Bonny en Jack Rackham. De reputatie van kapitein Jean Hamlin en zijn bemanning was eind zeventiende eeuw afschuwwekkend. Hoewel Hamlin zelf uit handen van de autoriteiten wist te blijven, gold dit niet voor een deel van de bemanningen van de *Trompeuse* en de *Resolution*. In Suriname en op het Deense St. Thomas werden verschillende groepen voor het gerecht gebracht.

Geen van de verhoren, eisen en vonnissen van de in Suriname gevoerde processen tegen de zeerovers is ooit gepubliceerd. Details over deze processen zijn grotendeels onbekend gebleven doordat de belangrijkste archiefstukken over de reis eeuwenlang weggestopt zaten in het archief van de Sociëteit van Suriname (1683-1795), dat zich bevindt in het Nationaal Archief te Den Haag. Het was een plek waarvan niemand wist dat het een schat aan gegevens over deze zeerovers herbergde.

Het verslag van het proces dat op St. Thomas tegen de opvarenden van de *Resolution* gevoerd is, is terug te vinden in het archief van 'The West India and Guinea Company, Board of Directors, Files concerning West India' dat zich in Deense Rigsakivet bevindt en online te raadplegen is. Dit verslag is in het Nederlands, indertijd de voertaal in de Deense kolonie St. Thomas. Het verslag is opgetekend door de secretaris van de gouverneur van St. Thomas, Adolf Esmit. Ook dit verslag is waarschijnlijk nooit eerder gepubliceerd.

Zoals de bronnen in dit deel van de reeks Werken van de Linschoten-Vereeniging laten zien, lag de oorsprong van de *Trompeuse* nog in de wereld van de boekaniers in de Cariben, maar behoorde de roversgroep tegen het einde van hun reizen tot de nieuwe wereld van de piraten die hun werkterrein verplaatsten naar de Afrikaanse slavenkust, Zuid- en Noord-Amerika en op den duur zelfs voorbij de Atlantische Oceaan.

De verzameling ondervragingen van bemanningsleden die in dit deel zijn opgenomen maken veel duidelijk over de achtergrond van de zeerovers, het leven aan boord van deze schepen en hoe deze piraten hun strategie en werkterrein bepaalden.

-/-

Ten exempel van anderen. De processen tegen opvarenden van de piratenschepen Trompeuse en Resolution in Suriname en op St. Thomas in 1684 wordt bezorgd door Dr. Karwan Fatah-Black, historicus en docent aan de opleiding Geschiedenis van de Universiteit Leiden, en Aart Ruijter MA, maritiem historicus en voormalig leraar in het basisonderwijs.

De presentatie van *Ten exempel van anderen. De processen tegen opvarenden van de piratenschepen Trompeuse en Resolution in Suriname en op St. Thomas in 1684* vindt plaats op zaterdag 16 november aanstaande in de Universiteitsbibliotheek Leiden.

Het programma bevat (o.v.b. van wijzigingen) de volgende onderdelen:

- 14.30 uur Ontvangst met koffie/thee op de tweede verdieping bij de Vossiuszaal/Heinsiuszaal (per trap en lift bereikbaar).
- 15.00 uur Welkom door Prof. Dr. Michiel van Groesen, voorzitter van de Linschoten-Vereeniging.
- 15.15 uur Dr. Karwan Fatah-Black en Aart Ruijter MA, *Ten exempel van anderen. De processen tegen opvarenden van de piratenschepen Trompeuse en Resolution in Suriname en op St. Thomas in 1684*.
- 15.45 uur Drs. Martijn Storms, conservator kaarten en atlasen van de Universiteit Leiden, *Kaarten van het Caribisch gebied in de collectie van de Universiteit Leiden*.
- 16.15 uur Presentatie van het eerste exemplaar van *Ten exempel van anderen* aan Prof. Dr. Rosemarijn Hoeft, hoogleraar Geschiedenis van Suriname na 1873 aan de Universiteit van Amsterdam (en werkzaam aan het KITLV).
- 16.30 uur Gelegenheid tot bezichtiging van enkele Caribische kaarten in de Heinsiuszaal. Aansluitend is er een aangeklede borrel in Grand Café Pakhuis, Doelensteeg 8, Leiden (op circa drie min. loopafstand van de Universiteitsbibliotheek).
- 18.00 uur Einde van de bijeenkomst.

Plus-leden van de Linschoten-Vereeniging kunnen na afloop van de presentatie hun exemplaar van *Ten exempel van anderen* afhalen. Plus-leden die niet in de gelegenheid zijn om de presentatie bij te wonen, krijgen hun exemplaar thuisgestuurd. Hierbij geldt dat de lidmaatschapsbijdrage over 2019 moet zijn betaald.

Gewone leden kunnen ter plaatse een exemplaar kopen en contant betalen of een machigingsformulier invullen. Gewone leden die niet aanwezig zijn ontvangen een acceptgiro met de ledenprijs per post.

-/-

Leden die de presentatie willen bijwonen, wordt vriendelijk verzocht zich uiterlijk 9 november aanstaande aan te melden bij de secretaris. Dat kan door inzending van de hieronder bijgevoegde antwoordstrook of per e-mail (secretaris@linschoten-vereiniging.nl).

Namens het bestuur van de Linschoten-Vereeniging,

Prof. Dr. Michiel van Groesen, voorzitter

Locatie

Universiteitsbibliotheek Leiden
Witte Singel 27
2311 BG Leiden

Bereikbaarheid

Het gebouw van de Universiteitsbibliotheek ligt op ongeveer vijftien minuten loopafstand van station Leiden Centraal.

Openbaar vervoer

Neem vanaf de bushalte bij station Leiden Centraal buslijn 1 (richting Leiderdorp) of 3 (richting Station De Vink) en stap uit bij halte Paterstraat. De reistijd is ongeveer vijf minuten en de halte is praktisch voor de ingang van de Universiteitsbibliotheek Leiden.

Auto

U kunt parkeren op de Maliebaan of parkeerterrein Haagweg (op ongeveer 10 minuten loopafstand). Op beide locaties gaat het om betaald parkeren. Parkeerterrein Haagweg is bewaakt.

=====

AANMELDING PRESENTATIE DEEL 118, TEN EXEMPEL VAN ANDEREN. DE PROCESSEN TEGEN OPVARENDEN VAN DE PIRATENSCHEPEN TROMPEUSE EN RESOLUTION IN SURINAME EN OP ST. THOMAS IN 1684
ZATERDAG 16 NOVEMBER 2019, UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK LEIDEN

Ondergetekende,

Naam:

Adres:

Postcode/plaats:

Handtekening:

Zal met personen de presentatie van *Ten exempel van anderen* bijwonen.

S.v.p. na invulling en ondertekening in een voldoende gefrankeerde envelop opsturen naar onderstaand adres. U kunt zich ook aanmelden met opgave van het aantal personen via een e-mail bericht aan de secretaris: secretaris@linschoten-vereeniging.nl

Colofon

©Linschoten-Vereeniging, 2019